

Cập nhật kết quả và tiến bộ trong ghép gan & ghép tạng trên thế giới & ở Việt Nam

Update on result and advance of liver tx & organ transplantation on the world & in Vietnam

Lê Trung Hải và cộng sự
Học viện Quân y

Tóm tắt

Ghép tạng trên thế giới gần đây được đẩy mạnh với trên 130 nghìn trường hợp mỗi năm (trong đó ghép gan là trên 30 nghìn ca) và có tỷ lệ sống thêm sau ghép từ 1 - 5 năm là trên 90%. Nhiều ứng dụng tiến bộ kỹ thuật mới như lấy tạng ghép ở người cho sống bằng phẫu thuật nội soi và robot, ghép cặp (dual graft), ghép khi không phù hợp nhóm máu (ABO incompatibility), ghép phổi hợp đa tạng và nhiều tiến bộ trong lựa chọn người cho, trong điều trị ức chế miễn dịch và bảo quản tạng... đã góp phần cải thiện đáng kể kết quả cho người nhận và đảm bảo an toàn với người cho sống.

Những trường hợp ghép tạng đầu tiên của Việt Nam (ghép thận tháng 6/1992, ghép gan 1/2004, ghép tim 6/2010, ghép tụy - thận 3/2014 & ghép phổi 2/2017) đã được thực hiện thành công tại Bệnh viện Quân y 103 - Học viện Quân y. Tính đến nay, cả nước đã có gần 4500 trường hợp ghép thận được thực hiện tại 20 bệnh viện, gần 180 trường hợp ghép gan tại 9 trung tâm, gần 50 ca ghép tim tại 5 bệnh viện. Có 1 trường hợp ghép đồng thời tụy - thận và gần 10 ca ghép phổi tại 3 trung tâm. Trong những năm gần đây, công tác ghép gan và ghép tạng ở Việt Nam đã có những bước tiến mạnh mẽ. Nhiều tiến bộ khoa học công nghệ đã được ứng dụng trong ghép gan và ghép tạng mang lại các kết quả tốt. Nhiều bệnh viện có số lượng bệnh nhân ghép tạng tăng nhanh như Bệnh viện Việt Đức, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108, Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Chợ Rẫy... Những bệnh nhân ghép tạng sống lâu nhất ở Việt Nam (trên 26 năm với ghép thận, gần 16 năm với ghép gan, gần 9 năm với ghép tim, gần 6 năm với ghép tụy - thận và gần 3 năm với ghép phổi) hiện nay đều có sức khỏe tốt và chức năng tạng ghép ổn định. Sự phát triển thêm của các cơ sở ghép tạng mới có chất lượng (như Bệnh viện Trung ương Quân đội 108, Bệnh viện Đa khoa Quốc tế Vimec, Bệnh viện Đại học Y Dược Tp. Hồ Chí Minh...) đã góp phần đẩy mạnh phát triển ghép tạng.

Các kết quả và tiến bộ trong ghép gan và ghép tạng ở Việt Nam là rất khả quan, góp phần nâng cao hiệu quả điều trị các bệnh nhân suy tạng giai đoạn cuối, thúc đẩy nền y học nước nhà phát triển, tiếp cận với trình độ kỹ thuật ghép tạng trên thế giới và nâng cao công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân và bộ đội.

Summary

Organ transplantation on the World develop recently with more than 130 thousand cases per year (including liver Tx about more than 30 thousand cases) and 1 - 5 years post-graft survival about more than 90%. Many advances and new technique were applied such as using endo-laparoscopic surgery or robotic surgery for organ harvest in living donor, dual graft, ABO incompatibility, combined multi-organ Tx and other advances in donor selection, immunosuppressant, organ preservation... with improving result for recipient and safety for donor. The first organ transplantations in Vietnam (kidney Tx on Jun. 1992, liver Tx 1/2004, heart Tx 6/2010, simultaneous pancreas-kidney Tx 3/2014 & lung Tx 2/2017) were successfully performed in 103 Military Hospital /MMU. Until now, near 4500 kidney Tx in 20 hospitals, < 180 liver Tx in 9 medical centers, < 50 heart Tx in 5 hospitals. There are 1 case of simultaneous pancreas & kidney Tx and < 10 lung Tx in 3 centre were performed in our country. In recent years, the organ transplantation in Vietnam has been remarkable improved. Many advances in science and technology were applied in liver Tx and organ Tx with good results. Many hospitals had quickly increasing number of organ Tx such as Vietduc Hospital, MCH 108, Hue CH, Choray Hospital ... The longest surviving cases of organ Tx in Vietnam (more than 26 years with kidney Tx, near 16 years with liver Tx, near 9 years with heart Tx and near 3 years with lung Tx) at now are living with good health and graft function. The developing of new organ Tx centers with high quality (such as MCH 108, Vinmec Hospital, HCMC UMC ...) contributed for developing of organ Tx. The results and advances of liver Tx and organ transplantation in Vietnam were promising for treatment of end-stage organ failure, contributing development of medicine field in our country, access the level of organ Tx in the World and improving health care for people and military.